

Sasha Pepeljajev: õige otsus tekib valede otsuste läbi kerimisest peas

Kristin Made

28.11.2018

Toimetaja: Valner Valme

"Luba, et lendad"

Tuntud vene lavastaja Sasha Pepeljajev teeb debüüdi tsirkuse vallas. OMAtsirkuse lavastus "Luba, et lendad!" esietendub OMAsaalis 7. detsembril.

Sasha Pepeljajev rääkis, kuidas kulges töö tsirkuses.

Kust tuli inspiratsioon lavastuse "Luba, et lendad!" loomiseks?

Tsirkuses on palju hämmastavaid imesid, kuid üks tähtsamaid on gravitatsiooni ületamine. Seepärast idee lendamisest oli kohe algusest peale lavastuse motiiviks. Siis avastasin Amelia Earharti loo, milles selle aja kohta uskumatu idee ümbermaailmalennust meenutas mulle hiiglaslikku saltot, aga Amelia salapärane kadumine lubas mõelda pigem ulmeliselt kui biograafiliselt. Mõnest kangelanna eluloo episoodist ja üksikasjast, mis segatud uuestisünni müstilise teemaga tuhost tõusvast linnust, tekkis lavastuse algne visioon.

Mis on suurim raskus artistidega töötamisel? Kas noorte tsirkuseartistidega on keerulisem töötada kui professionaalsete näitlejate või tantsijatega?

Ma eriti tihti ei kohta raskusi artistidega töötamisel, sõltumata, kas on tegemist draama, tantsu või tsirkuse artistidega. Pigem vastupidi, mulle meeldib neid jälgida ning koos arendada nende individuaalseid eredaid võimekusi. Raskused on mul endaga, lavastus on kujunenud täielikult polüfooniliseks - tsirkus, tekst, laulud, visuaalsed efektid - see kõik nõuab hoolikat struktureerimist ja pidevat kontsentratsiooni. Õiged otsused ei teki ise, vaid valede otsuste pidevast läbi kerimisest peas.

Kui sa hakkasid lugu enda peas looma, kas kujutasid seda ette nii, nagu see on nüüd valminud?

Tegelikult lavastuse algne pilt ei saagi sarnaneda lõpptulemusega. Algul on pigem mingid tunded, mis on üsna ebakindlad. Kõik on teema ja õhustiku tasandil. Elav materjal – piltlikult öeldes lavastuse "nähtav tekst" ilmneb proovides, kui mina või näitlejad pakuvad välja erinevaid lahendusi. Mõned ettepanekud jäävad kohe kõrvale, mõned transformeeruvad, mõned aga liigutavad kogu lugu tugevalt vajalikus suunas.

Artistid improviseerisid lõbusat bandžomängu, see improvisatsioon aitas ehitada pikema numbri žongleerimisega, ja alles hiljem avastasin, et Earhart mängis bandžot, et teenida raha lennukoolis õppimiseks. Sellised kokkusattumused ei tundu juhuslikud, need aitavad luua lavastuse sisemisi seoseid.

Mis sulle kõige rohkem meeldib tsirkuse juures?

Ma suhtun ühtemoodi nii tsirkusse, tantsu kui visuaalsesse teatrisse. Loomulikult on selles vaatepunktis tsirkuses palju suurepäraseid võimalusi korraldada igasuguseid fantastilisi asju. Aga nagu ka tantsuteatris, on siin peamine raskus, kuidas hoiduda tühjast trikkide ja meisterlikkuse demonstratsioonist ning luua inimlik lugukujunditest, tegevustest ja märkidest. Selles mõttes ma kuulun "vanasse kooli", mulle on oluline publiku empaatia ja ma olen veendunud, et etendus ei toimu mitte laval vaid publiku ja lava vahelises ruumis.

Miks peaks inimesed tulema seda lavastust vaatama?

Reklaamida oma tööd ei ole päris korrektne asi, aga kui küsida endalt "miks ma läheksin sellisele etendusele," siis vastus oleks: võrreldes repertuaariteatritega on kooliteatrid mulle huvitavamad, sest neis on palju artistide enda indu ja kaasatust. Nad on avatud kõige pöörasematele ettepanekutele.